

ป.ป.ช.-ศึกษา ร่างหลักสูตร
ยกเครื่องจริยธรรมเด็กไทย

“พกพอยเข้าห้องสอบ....ยอมให้เพื่อนลอกการบ้าน....ให้เงินตอบแทนผู้ใหญ่ในกรณี
ฝากบุตรหลานเข้าโรงเรียนดัง...”

ตัวอย่างข้างต้น เป็นเพียงเศษเสี้ยวเล็กๆของค่านิยมในสังคมไทย ที่นับวันก็ให้การยอมรับเรื่องเหล่านี้ จนกลายเป็นเรื่องธรรมดา จากเรื่องเล็กน้อยสะสมพอกพูนเป็นเรื่องใหญ่ขึ้นระดับชาติ จนเกิดค่านิยมที่ผิดมหันต์ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ได้เปิดเผยผลวิจัยเชิงสำรวจ ที่น่าตกตะลึงมาแล้ว เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2555 ต่อหัวข้อที่ว่า "รัฐบาลทุกรัฐบาลมีทุจริตคอร์รัปชันทั้งนั้น ถ้าทุจริตคอร์รัปชันแล้วทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง ประชาชนกินดีอยู่ดี ตนเองได้รับประโยชน์ด้วย ก็พอยอมรับได้หรือไม่" พบว่า "ยอมรับได้" สูงถึงร้อยละ 64.5 ขณะที่ "ยอมรับไม่ได้" เพียงร้อยละ 35.5 เท่านั้น เมื่อจำแนกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มนักเรียน-นักศึกษา กลับเป็นกลุ่มคนที่มีเปอร์เซ็นต์ยอมรับการทุจริตได้มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ

สอดคล้องกับ ดร.อุทิศ ขาวเขียว ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ที่บรรยายพิเศษหัวข้อเรื่อง “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยใช้กลไกทางการศึกษา” ในวาระที่ ป.ป.ช.ได้ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อร่างหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรมจริยธรรม

ดร.อุทิศ ให้ข้อมูลที่น่าสนใจว่า การทุจริตที่แพร่กระจายไปทั้งภาครัฐและเอกชน มีสาเหตุสำคัญเนื่องมาจากจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทยเสื่อมถอยลงไป ผลการสำรวจพบว่า “คนไทยส่วนใหญ่เห็นด้วย ถ้ามีรัฐบาลโกงกินทุจริตแต่ชีวิตประชาชนอยู่ดีกินดี และยินยอมขายเสียให้หากมีชีวิตที่ดีขึ้น” จิตสำนึกของคนไทย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนคนไทยเบี่ยงเบนไปจากหลักคุณธรรมจริยธรรม ผลการสำรวจสุขภาพเด็กในด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 10-14 ปี โดย รพ.รามาริบัติ พบว่าเด็กไทยยอมรับได้กับ “การเล่นขี้โกงเมื่อมีโอกาสและการลอกข้อสอบถ้าจำเป็น” ประเทศไทยยังขาดการสร้างพื้นฐานความซื่อสัตย์ สุจริต ความมีวินัย และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจิตสาธารณะในทุกภาคส่วนทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ

การทุจริตคอร์รัปชันมีแนวโน้มที่เพิ่มความซับซ้อนตลอดจนขยายขอบข่ายข้ามชาติ ปัจจุบันมีการทุจริตในเชิงนโยบาย (ยากแก่การเอาผิด) โดยมีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุ เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเมือง การเปลี่ยนแปลงค่านิยม สังคม วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด การรวมตัวของนักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ เศรษฐกิจเสรี (ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน) การเคลื่อนย้ายคน ทุน การค้าบริการเสรี โดยเริ่มจากภายในประเทศ ขยายเป็นระหว่างประเทศ รวมเป็นบริษัทข้ามชาติ องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เกิดการทุจริตข้ามชาติ โดยวิธีการฟอกเงิน

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปลุกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่หน่วยงาน ต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างบุคลากรมืออาชีพ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้ง 4 มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน แต่ละโครงการที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ล้วนมีเป้าหมาย เพื่อต่อต้านและขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้หมดไปจากประเทศไทย และเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนในระบบการศึกษาภาคบังคับ เยาวชนระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้มีจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และมีวินัย เคารพกฎหมายต่อต้านทุจริต องค์กรภาคเอกชน เสริมสร้างค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมในการ

ประกอบ การ ความรับผิดชอบต่อสังคม ศักยภาพในการต่อต้านการทุจริต ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ บริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อเพิ่มความโปร่งใส (Transparency) และเจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดถือประมวลจริยธรรม ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และสมาชิก สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับองค์กร/ ระดับบุคคล) ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ ของรัฐประเภทอื่นๆ (ระดับองค์กร/ระดับบุคคล)

การต่อต้านการทุจริตที่มุ่งการปราบปรามแต่เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถแก้ปัญหาให้หมดสิ้นไปได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง **ร่วมมือกันแก้ไขให้คุณธรรมจริยธรรมกลับคืนมาสู่สังคมไทยโดยเร็ว** โดยช่วยกัน ปลุกฝังค่านิยมและการสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ให้กับเด็กและเยาวชน โดยมีการ กระตุ้นจิตสำนึกของทุกภาค/ทุกระดับ

ขณะที่ ประเด็นเรื่อง **คุณธรรม ความเป็นพลเมือง และการพัฒนาหลักสูตรเพื่อป้องกันและ ปราบปราม การทุจริต สำหรับเด็กและเยาวชน** ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการปลุกฝังให้เกิดจิตสำนึกที่ดี การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นต้องเน้นหนัก ในประเด็นเรื่องพลเมืองที่ดี ดังนั้น การ “ออกแบบ” ค่าครองชีพและการจัดการเรียนการสอนวิชา “พลเมือง” ควรมีทั้งการออกแบบให้เป็นรายวิชาใหม่ หรือปรับปรุงวิชาเดิมให้มีความเข้มข้นของเนื้อหามากขึ้น และมุ่งเน้น การสร้างและการจูงใจให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน

นอกจากร่วมฟังบรรยายพิเศษ และรับฟังการเสวนา ผู้เขียนยังได้ร่วมเวิร์คช็อปและแสดงความคิดเห็น เพื่อพัฒนาหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม ในการป้องกันการทุจริต สำหรับเด็กและเยาวชน ในกลุ่มย่อย “**เยาวชนระดับอุดมศึกษา**” ซึ่งมีความคิดเห็นที่หลากหลาย สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. นโยบายของรัฐบาล

นักการเมืองควรเป็นแบบอย่างที่ดี รัฐมนตรีมีความรู้ความสามารถในด้านที่ปฏิบัติงานอยู่ ปัญหาของฝ่ายบริหารคือเปลี่ยนรัฐมนตรีบ่อยเกินไป เนื่องจากรัฐบาลมาจากพรรคการเมืองหลายพรรคต้อง โกล่เกลี่ยตำแหน่งกันบ่อยครั้งเพื่อความลงตัวและไม่ให้เกิดผลกระทบในทางการเมือง ขณะที่ กระทรวงศึกษาธิการกลายเป็นกระทรวงที่มีรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากแวดวงการศึกษา จึงส่งผลให้การ วางนโยบายไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของสังคมไทย ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาควรเป็นผู้รอบรู้ ในกระบวนการศึกษาของชาติ เพื่อพัฒนาและผลักดันให้เกิดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่าง ยิ่งยยืน

2. ผู้ใหญ่ให้โอกาส

รับฟังความคิดเห็นของเด็ก/เยาวชน เปิดเวทีในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม เปิดเวทีเสวนาเพื่อป้องกันปัญหาและปราบปรามการทุจริต สำหรับเด็กและเยาวชน

3. วัด

เด็กและเยาวชนสามารถเสนอโครงการ/ออกแบบกิจกรรม และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชน ได้แสดงความคิดเห็นในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เสนอวัด ปรับปรุงบทบาท แนวทาง การเผยแพร่ศาสนา การบรรยายธรรม ทำให้ผู้รับฟังการบรรยายรู้สึกสนใจ และมีความสุข มีความสนุกในการรับฟัง อบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นมีการตั้งกฎหรือระเบียบ เรื่องวินัยเกี่ยวกับ การที่จะเข้ามาบวช เป็นพระสงฆ์ คือกลั่นกรองคนที่จะมาบวช ให้ได้คนที่ตั้งใจศึกษาพระธรรมคำสอนอย่าง จริงจัง ไม่ใช่มาบวชเรียนเพื่อผลประโยชน์ด้านอื่น ฟันฟูโรงเรียนศาสนาทุกศาสนา เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย เช่น การเอาวัดขึ้นห้าง (โครงการที่คุณณนัย จันทร์เจ้าฉาย เคยทำแล้วประสบความสำเร็จ)

4. บ้าน

พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรให้ความอบอุ่นกับลูก มีเวลาให้ครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรพูดคุยรับฟังความคิดเห็นของลูก และสนทนาแต่เรื่องดี ๆ ฝึกให้ลูกมีระเบียบวินัย เช่น การจัดตารางเวลา ในการเรียน การเล่น การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ควรมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น วันหยุดต่อเนื่อง ควรพาไปท่องเที่ยว หาความรู้ พุดคุย สนทนาสอดแทรกเรื่องที่สอนเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การทุจริต หรือการปลูกพืชสวนครัว ตัดหญ้าในสวน

5. โรงเรียน/มหาวิทยาลัยฯ

อบรมบุคลากร (อาจารย์,นักวิชาการ,เจ้าหน้าที่ฯ) ให้มีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่แท้จริง ให้การสนับสนุนเด็กและเยาวชนที่ทำงานเพื่อสังคม เช่น ค่ายอาสา กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำเพื่อสังคม บรรจุรายวิชาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปในการเรียนการสอน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้นำเข้าไปอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนแล้ว) มีการศึกษาวิจัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการขัดกัน,การแบ่งผลประโยชน์,การทุจริตคอร์รัปชันให้ชัดเจน

6. สื่อ

สร้าง คือ สร้างสื่อ ผลิตรายการที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้มีจำนวนมากกกว่าในอดีต เช่น การสร้างโฆษณาที่ติดตาม เข้าใจและจดจำได้ง่าย สื่อโฆษณาที่ง่ายและน่าสนใจ ตัวอย่างเช่น โฆษณาที่บอกเส้นทางให้คนดื่มสุราเข้าไปหาจุดตรวจของตำรวจ การสร้างละครที่สอดแทรกแต่สิ่งดี ๆ ไม่ใช่ละครที่มีแต่ทะเลาะวิวาท การแย่งชิง การทุจริต ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

ลด คือ การลดสื่อต่าง ๆ ที่เน้นความบันเทิง,เรตติ้ง,การตลาดมากกว่าส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และการทำความดี เช่น ละครหลังข่าว ที่เน้นการทะเลาะวิวาท แย่งชิง การทุจริต เป็นต้น

แทรก คือ การแทรกคุณธรรม จริยธรรมในสื่อต่าง ๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น คนนิยมดูการ์ตูน ดังนั้น การ์ตูนที่ประเทศญี่ปุ่นที่ออกอากาศจะแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปในการ์ตูนด้วย ทำให้ผู้ดูซึมซับและได้รับประโยชน์จากการดูการ์ตูน ได้ทั้งความบันเทิง ได้ทั้งความรู้ไปด้วย

ชม คือ การประกาศ ชมเชย ผู้ที่ทำความดี ทำให้มีแรงบันดาลใจ กำลังใจในการกระทำ ความดีต่อไป เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนทำตาม และการสร้าง Idol เช่น ดารา ศิลปิน ที่เป็นที่ยิยมในกลุ่มเด็ก และเยาวชน นำมารณรงค์ส่งเสริมในการเป็นตัวอย่างให้แก่เด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนทำตาม Idol ที่ตนชื่นชอบ เป็นต้น

เรียบเรียงโดย
กัญชิสรา รักษ์สมบูรณ์
นักวิชาการศึกษา
กองพัฒนานักศึกษา มทร.ธัญบุรี
เอกสารอ้างอิง

กระปุกดอทคอม. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/61010>.

(วันที่ค้นข้อมูล 3 เมษายน 2556).

ศูนย์ข่าว / thanonline / VoiceTV (Image) โดย Boonyisa. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก

<http://news.voicetv.co.th/thailand/66862.html>.

(วันที่ค้นข้อมูล 3 เมษายน 2556).

nuntarat. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://news.mthai.com/general-news/123483.html>.

(วันที่ค้นข้อมูล 3 เมษายน 2556).

ปริญญา เทวนฤมิตรกุล เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองระดับอุดมศึกษา” วันที่ 15 มีนาคม 2556 จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา